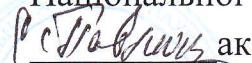

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ НАРОДОЗНАВСТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Інституту народознавства
Національної академії наук України

 акад. С.П. Павлюк

“4” вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО:
МОРФОЛОГІЯ, ІСТОРІЯ

рівень освіти	<u>третій (освітньо-науковий) рівень</u>
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
напрямок підготовки	<u>доктор філософії</u>
спеціальність	<u>032 – історія та археологія</u> <i>(шифр і назва спеціальності)</i>
вид дисципліни	<u>обов’язкова</u> <i>(обов’язкова/за вибором)</i>
відділ	<u>народного мистецтва</u> <i>(назва відділу)</i>

2020 рік

Робоча програма “Українське народне мистецтво: морфологія, історія”
для аспірантів за спеціальністю 032 Історія та археологія

Розробники: Герус Людмила Мечиславівна – кандидат
мистецтвознавства, старший науковий співробітник, завідувач відділу народного
мистецтва Інституту народознавства НАН України

Робоча програма затверджена на засіданні Відділу народного мистецтва

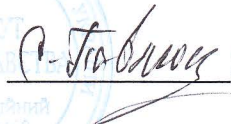
Протокол № 5 від. “16” червня 2020 р.

Завідувач відділу народного мистецтва

“2” вересня 2020 р. (с.н.с. Герус Л.М.)

Схвалено Вченою радою Інституту народознавства НАН України

Протокол № 7 від “3” вересня 2020 р.

“4” вересня 2020 р. Голова (акад. Павлюк С.П.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки _____ (шифр і назва)	Нормативна дисципліна Складова 1 (Загальнонаукові компетентності) Цикл 2 (Цикл професійної підготовки)	
	Напрямок підготовки Доктор філософії (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність: 032 Історія та археологія _____ (назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -		Семестр	
Загальна кількість годин – 90			
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 2 індивідуальний проект - 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: доктор філософії	16 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	год.
		Лабораторні	
		- год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
		Індивідуальні завдання: -	
		Вид контролю:	
		залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 30 / 60

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: надати аспірантам необхідні знання про українське народне мистецтво, закономірності його еволюції, самобутність видів.

Завдання: аспіранти повинні навчитися критично опрацьовувати спеціальні джерела та літературу, аналізувати фактологічний матеріал; сформувані знання про специфіку українського народного мистецтва, закономірності його розвитку, видову структуру, форми буття.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- * зміст та термінологічне окреслення понять “народне мистецтво”, “декоративно-прикладне мистецтво”, “традиція”, “осередок”;
- * основні етапи історії українського народного мистецтва;
- * етно-регіональні особливості українського народного мистецтва його видову структуру та специфічні характеристики основних видів;
- * головні мистецькі центри;
- * музеї, у яких зберігаються колекції творів українського декоративно-прикладного мистецтва;

розуміти:

- * термінологію, концептуальні підходи і теорію декоративно-прикладного мистецтва;
- * специфіку українського декоративно-прикладного мистецтва, його культурно-духовні традиції й цінності;
- * суть та особливості мистецьких процесів у різних соціокультурних умовах;
- * значення культурно-мистецьких надбань;

вміти:

- * виявляти та аналізувати основні джерела для дослідження українського народного мистецтва;
- * робити самостійні висновки на основі опрацьованої літератури;
- * володіти необхідною теоретичною та методологічною основою для критичного осмислення, використання наукових методів етносоціологічних досліджень.
- * аналізувати фактичний матеріал;
- * розпізнавати мистецькі твори, самостійно оцінювати їх.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Морфологія декоративно-прикладного мистецтва

Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво як об'єкт гуманітарного знання.

Історія мистецтва і естетика.

Декоративно-прикладне мистецтво і суміжні дисципліни (філософія, естетика, антропологія (соматична, соціальна, культурна), історія, археологія, фольклористика, етнологія).

Семінарське заняття 1. Понятійно-категоріальний апарат декоративно-прикладного мистецтва.

Термінологічне окреслення понять “народне мистецтво”, “декоративно-прикладне мистецтво”, “традиція”, “осередок”.

Художня практика

Художня освіта.

Виставкова та музейна діяльність.

Художня критика.

Тема 2. Морфологія декоративно-прикладного мистецтва.

Морфологія декоративно-прикладного мистецтва як наукова проблема.

Основні дослідницькі підходи до розподілу творів декоративно-прикладного мистецтва.

Семінарське заняття 2. Концепції морфології декоративно-прикладного мистецтва

Поняття та функції мистецтва в історичній ретроспективі.

Концепції розподілу творів декоративно-прикладного мистецтва. Г. Земпера, Я. Фельке, М. Некрасової, М. Кагана, М. Станкевича.

Поняття “вид”, “рід”, “група”, “тип”, “твір” та логіка їх використання щодо декоративно-прикладного мистецтва.

Тема 3. Методи атрибуції та дослідження творів мистецтва.

Методи атрибуції творів мистецтва: візуальний; стилістичний; іконографічний; технологічний; документальний.

Методи дослідження творів мистецтва: опис, аналіз, інтерпретація.

Семінарське заняття 3. Інтерпретація твору декоративно-прикладного мистецтва як феномену культури.

Поняття аналізу творів.

Специфіка аналізу творів декоративно-прикладного мистецтва.

Жанри мистецтвознавчих досліджень: реферат, есе, тези, стаття (нарис, нотатки), розділ, монографія, посібник, підручник, довідник, словник, рецензія.

Види наукових праць: наукова, науково-популярна, мемуари.

Змістовий модуль 2. Історія розвитку та видова структура українського народного декоративно-прикладного мистецтва

Тема 4. Народне мистецтво - невід'ємна складова матеріальної та духовної культури українського народу..

Збереження, відродження, популяризація спадщини українського народного декоративно-прикладного мистецтва.

Музеї та збірки українського декоративно-прикладного мистецтва в Україні та світі.

Семінарське заняття 4. Періоди історичного розвитку українського народного декоративно-прикладного мистецтва.

Українське народне декоративно-прикладне мистецтво від найдавніших часів до сьогодення.

Місце та роль народного декоративно-прикладного мистецтва у сучасному культурному просторі України.

Впливи глобалізації та цивілізаційних компонентів на стан декоративно-прикладного мистецтва в Україні та за кордоном.

Тема 5. Ткацтво. Килимарство. Вишивка. Вибійка.

Ткацтво. Духовно-практична зумовленість виникнення ткацтва. Поширення ткацтва в епоху неоліту. Археологічні свідчення про розвиток ткацтва в добу заліза. Пам'ятки ткацтва протослов'янських племен. Становлення ткацького ремесла IX-X ст. Осередки ткацтва XIII-XVI ст. Утворення організації ткачів: цехів – XIV ст., мануфактур – XVII ст., фабрик – XVIII ст. Локалізація ткацтва у XIX ст. Причини заснування та напрямки діяльності ткацьких майстерень, шкіл кінця XIX - початку XX ст. Створення художньо-промислових артілей (1920-30-ті рр.), художньо-виробничих об'єднань (1960-ті рр.). Ткацтво другої половини XX–початку XXI ст. творчість народних майстрів та художників.

Килимарство. Археологічні свідчення про килимарство у Північному Причорномор'ї (III ст. до н.е. – V ст.н.е.) ст. Згадки про килими X ст. у літописах, нотатках чужоземних мандрівників. Майстерні виготовлення килимів у поміщицьких маєтках М. Гальштановської (XV ст., Волинь), Я.Острозького (XVII ст., Дубно), Чориторійських (Корець, XVIII ст.), Потоцьких (Тульчин, XVIII ст.) тощо. Килимарські фабрики у Харкові, Києві, Чернігові, Львові, Бродах, Лагодові, Сохачеві тощо. Килимарство XV-XIX ст. в умовах домашнього виготовлення. Згасання народного килимарства. Заходи для його збереження кінця XIX – початку XX ст.: створення навчальних майстерень у Діхтярях (1898 р.), Кролевці (1895 р.), Олшівці (1905 р.), Арданові, Ганичах (1905 р.), шкіл у Косові (1882 р.), Вікні (1886 р.), Глинянах (1894 р.), Коломиї (1895 р.), Атаках (1920-ті рр.); надання допомоги у виготовленні та реалізації килимів; організація експедицій для вивчення і збирання давніх мистецьких зразків тощо. Продовження традицій килимарства у 1920-50-ті рр. шляхом створення художньо-промислових артілей у Решетилівці, Нових Санжарах, Великих Будинцях, Опішні Полтавської обл., Дігтярях Чернігівської обл., Клембівці Вінницької обл., Косові Івано-Франківської обл., Глинянах Львівської обл., Ганичах Закарпатської обл., Атаках Чернівецької обл. Реорганізація килимарських артілей у художньо-промислові підприємства у 1960-ті рр. Килимарство другої половини XX – початку XXI ст. творчість народних майстрів та художників.

Вишивка Витоки орнаменту української вишивки (епоха палеоліту, енеоліту). Свідчення про вишивку в пам'ятках VI-VII ст. н.е. Вишивка на тканинах X-XIII ст. Гаптування (вишивання золотими та срібними нитками) XI-XVIII ст.: сфера застосування та перелік гаптованих виробів, форми організації виготовлення. Активізація вишивання у XIX ст. у поміщицьких майстернях. Поширення бісерної і тамбурної вишивки у XIX ст. Згасання вишивки кінця XIX – початку XX ст. Спроби збереження вишивки зусиллями земств, “Сталої комісії з промислових справ”. Організація шкіл, майстерень, курсів. Діяльність виробничо-навчальних закладів у Миргороді, Опішні, Решетилівці на Полтавщині, Зосові на Вінничині, Дігтярях на Чернігівщині, Скопці на Київщині, Косові, Коломиї на Івано-Франківщині тощо. Створення художньо-промислових артілей у 1920-х рр. на Полтавщині, Київщині, Вінничині. Реорганізація артілей у 1960-х рр. у художньо-промислові підприємства. Вишивка другої половини XX – початку XXI ст.: індивідуальна творчість, виробничо-художні об'єднання та художні фабрики.

Вибійка. Історичні відомості про вибійку у V-III ст. до н.е. Вибійка у культурі скіфів (IV-III ст. до н.е.). Фрагменти вибійчаних тканин XI-XII ст. та знаряддя вибійництва X-XIII ст. Виготовлення вибійчаних тканин у цехах, монуфактурах XIV-XVIII ст. Активізація вибійництва у сільській місцевості у кінці XVIII ст. Скорочення ручного вибійництва у XIX ст. внаслідок розвитку

іноземних та вітчизняних текстильних підприємств. Заходи для збереження та відродження народної вибійки у кінці XIX – 30-х рр. XX ст.

Семінарське заняття 5. Ткацтво. Килимарство. Вишивка. Вибійка.

Технологічні особливості (матеріал, пристрої та інструменти, техніки виготовлення).

Типологія. Художні засади(орнамент, композиція, колорит).

Тема 6. В'язання. Мереживо. Деревообробництво. Плетіння з природних матеріалів.

В'язання. Мереживо. Археологічні свідчення про в'язання. В'язання та мереживо кінця XIX – початку XXI ст.: сфера функціонування та форми організації виробництва.

Обробка шкіри. Історичні відомості про художню обробку шкіри. Фізико-технологічні й естетичні якості шкіри. Гатунки шкіри. Художня обробка шкіри другої половини XX – початку XXI ст. творчість народних майстрів та художників.

Деревообробництво. Пам'ятки виробів з дерева археологічних періодів неоліту, міді, бронзи, заліза. Художня обробка дерева XI-XIII ст.: сфера функціонування та засоби художньої виразності. Професійні об'єднання майстрів-деревообробників – теслярів, бондарів, столярів тощо XIV-XVIII ст. Творчість народних майстрів обробки дерева XIV-XVIII ст. Локалізація деревообробництва XIX – початку XX ст. Осередки художньої обробки дерева у XIX – початку XX ст. Заснування деревообробних виробничо-навчальних закладів: столярно-різьбярська майстерня у Полтаві (1911 р.), відділ художньої обробки дерева у художньо-промисловій школі у Кам'янці-Подільському (1905 р.), Крайова навчальна майстерня колісництва у Товстому (1892 р.), Крайова професійна школа столярства і токарства у Станіславі (1884 р.) та ін. Деревообробні виробничо-художні підприємства 1930-1960-х рр. Художня обробка дерева другої половини XX - початку XXI ст. Поглиблення тенденції до декоративності. Розвиток дрібної пластики з дерева.

Плетіння з природних матеріалів. Археологічні свідчення про плетіння. Соціально-економічні умови існування плетіння кінця XVIII – початок XX ст. Плетені вироби на господарсько-етнографічних виставках в Полтаві (з 1837 р.), в Харкові (з 1849 р.), в Києві (з 1852 р.), Львові (1877 р.), Коломиї (1880, 1912 рр.), Тернополі (1887 р.) та ін. Організація шкіл плетіння у Нижневі (1879 р.), Сторожинці (1891 р.), Джурові (1892 р.), Яворові (1895 р.), Галичі (1902 р.), Надвірній (1906 р.) та ін. Плетіння у другій половині XX - початку XXI ст.:

індивідуальна творчість народних майстрів та художників, організоване виробництво.

Семінарське заняття 6. В'язання. Мереживо. Обробка шкіри. Деревообробництво. Плетіння з природних матеріалів.

Технологічні особливості (матеріал, пристрої та інструменти, техніки виготовлення).

Типологія. Художні засади((орнамент, композиція, колорит).

Технологічні особливості (матеріал, пристрої та інструменти, техніки виготовлення).

Типологія. Художні засади((орнамент, композиція, колорит).

Тема 7. Гончарство. Склярство. Обробка металу.

Гончарство. Глиняні вироби епохи неоліту: технологія виготовлення, форми й орнамент посуду. Ранньо-слов'янська глиняні вироби від урізноманітнення форми та збагачення засобів декорування (III-VI ст.) до спрощення форми та збіднення асортименту (VII-IX ст.). Технологічні нововведення у виготовлення кераміки X-XIII ст. Виробництво архітектурної кераміки. Чорнодимлена кераміка XIV ст. Удосконалення технічних прийомів формотворення та збагачення засобів художньої виразності керамічних виробів XV-XVIII ст. Піднесення виробництва кахель у XVI ст. Гончарні цехи VII-XVIII ст. в Барі, Батурині, Бубнівці, Василькові, Глухові, Косові, Коломиї, Львові, Миргороді та ін. Становлення порцелянової та фаянсової промисловості у кінці XVIII-XIX ст. Осередки гончарства у XIX ст. Створення навчально-виробничих закладів гончарства у Коломиї (1876 р.), Товстім (1886 р.), Миргороді (1896 р.), Глинську (1908 р.), Опішні (1912 р.) та ін. Керамічні художньо-промислові артіль першої половини XX ст. “Новаторство” ідеологічно-пропагандистського спрямування у кераміці 1920-30-х рр. Активізація гончарства у 1940-50-х рр. Кераміка 1960-2020-х рр.: творчість народних майстрів та художників.

Склярство. Відомості про склярство III-IV ст. Виготовлення прикрас способом ліплення із пластичного скла у X ст. Запровадження видування виробів із свинцево-калійного скла у XI-XII ст. Спеціалізації склоробного ремесла: мозаїчна смальта, віконне скло, посуд, прикраси. Виробництво посуду із безсвинцевого скла у XIII ст. Урізноманітнення форми та збагачення оздоблення скляного посуду XVI-XVII ст. Розвиток гутного скла XVIII ст. Розширення переліку виробів, покращення технологічних та художніх характеристик виробів. Згасання склярства у XIX ст. Склоробні підприємства у першій половині XX ст. Відродження гутництва у 1940-60-х рр. “Фольклорний” напрям у склярстві другої половини XX ст.

Пам'ятки художнього металу епохи міді, бронзи, обробка металу у скіфів, сарматів I тис. до н.е. Художній метал X-XIII ст.: утвердження традицій попередніх періодів та засвоєння іноземного досвіду. Металообробні цехи XV-XVI ст. Збільшення обсягів та типологічні зміни у виробництві зброї XV-XVI ст. Поширення декоративно-монументальних творів, пов'язаних з оборонною, культовою та світською архітектурою XVII-XVIII ст. Осередки золотарства (ювелірівства) XVI-XVIII ст. (Київ, Львів). Заснування цехів золотарів в Острозі (1648 р.), Кам'янці-Подільському (1712 р.), Прилуках (1749 р.), Чернігові (1786 р.), Ніжині (1786 р.) та ін. Ливарні майстерні у Києві, Новгород-Сіверському, Стародубі, Глухові, Львові, Самборі, Бродах тощо. Поява годинникарського цеху у 1637 р. у Львові. Занепад цехового металообробництва у XIX ст. Активізація народного металірівства у XIX – на початку XX ст. Втрата ужитковості металевими виробами на початку XX ст. Спроби відродити мосяжництво на Гуцульщині у 1930-60-х рр.

Семінарське заняття 7. Гончарство. Склярство. Обробка металу.

Технологічні особливості (матеріал, пристрої та інструменти, техніки виготовлення).

Типологія. Художні засади (орнамент, композиція, колорит).

Тема 8. Писанка. Іграшка. Витинанка.

Писанка. Керамічні аналоги писанок в археологічних знахідках. Регіони поширення писанкарства кінця XIX – початку XX ст. Згасання писанкарства у 1920-30-х рр. внаслідок пропаганди атеїзму. Відновлення традицій писанкарства у 1960-х рр. на Прикарпатті. Писанка кінця XX – початку XXI ст.

Іграшка. Прототипи української народної іграшки в археологічних культурах палеоліту, неоліту, бронзи, заліза. Іграшка V ст. до н.е. – III ст. н. е. з Північного Надчорномор'я. Паралелі з іграшкою Давньої Греції та Риму. Іграшка XI-XIII ст. Соціально-економічні умови існування іграшки у XIV-XIX ст. в Україні на тлі європейського забавкарства. Посилення зацікавлення іграшкою як важливим засобом розвитку та виховання дитини. Становлення іграшкового промислу. Народна іграшка в руслі суспільного руху та збереження національної культури кінця XIX – початку XX ст. Активізація виготовлення іграшок у 1910-1940-х рр. Прояви в українській народній іграшці впливу радянської ідеології. Іграшка в системі виробничо-художніх підприємств 1930-60-х рр. Регіони, осередки, майстри народної іграшки другої половини XX ст. Функціональні зміни в народній іграшці. Народна іграшка – джерело творчих пошуків для художників другої половини XX - початку XXI ст.

Витинанка. Виникнення та розповсюдження витинанки в Україні. Локалізація витинанки у кінці XIX – на початку XX ст. Зацікавлення витинанкою як художнім твором. Витинанка в експозиції етнографічних виставок кінця XIX – початку XX ст. у Тернополі (1887 р.), Львові (1894 р.), Кракові (1902 р.), Стрию (1909 р.) тощо. Приватні та музейні збірки витинанки. Витинанка у 1920-30-х рр. на Поділлі, Середньому Подніпров'ї, Прикарпатті. Регіони поширення, майстри витинанки другої половини XX ст. Розширення функцій витинанки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість- годин			
	усього	У тому числі		
		лекції	Семінар и/ практичні	Самостій- на робота
1	2	3	4	5
Тема 1. Декоративно-прикладне мистецтво як об'єкт гуманітарного знання.	12	2	2	8
Тема 2. Морфологія декоративно-прикладного мистецтва	12	2	2	8
Тема 3. Методи атрибуції та дослідження творів мистецтва.	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем 1	36	6	6	24
Тема 4. Народне мистецтво невід'ємна складова матеріальної та духовної культури українського народу.	12	2	2	8
Тема 5. Ткацтво. Килимарство. Вишивка. Вибійка.	11	2	2	7
Тема 6. В'язання. Мереживо. Обробка шкіри. Деревообробництво. Плетіння з природних матеріалів.	11	2	2	7
Тема 7. Гончарство. Склярство. Обробка металу.	11	2	2	7
Тема 8. Писанка. Іграшка. Витинанка.	9	2	-	7
Разом за змістовним модулем 2	54	10	8	36
Усього годин	90	16	14	60

5. Теми семінарів-практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Понятійно-категоріальний апарат декоративно-прикладного мистецтва.	2
2	Концепції морфологія декоративно-прикладного мистецтва.	2
3	Інтерпретація твору декоративно-прикладного мистецтва як феномену культури.	2
4	Періоди історичного розвитку народного українського декоративно-прикладного мистецтва в Україні.	2
5	Ткацтво. Килимарство. Вишивка. Вибійка. Технологічні особливості. Типологія. Художні засади.	2
6	В'язання. Мереживо. Обробка шкіри. Деревообробництво. Плетіння з природних матеріалів. Технологічні особливості. Типологія. Художні засади.	2
7	Гончарство. Склярство. Обробка металу. Технологічні особливості. Типологія. Художні засади.	2
	РАЗОМ	14

6. Самостійна робота

Самостійна робота студентів полягає в читанні повного обсягу обов'язкової літератури перед кожним заняттям та готовності змістовно обговорювати відповідні теми під час лекцій/семінарів, оперувати здобутими знаннями та брати участь у дискусіях.

7. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни “Українське народне мистецтво: морфологія, історія” використовуються наступні методи навчання:

лекція (використовуються викладачем для теоретичного вступу та пояснення окремих аспектів теми, що вивчається).

презентація (викладання матеріалу самими аспірантами),

робота у парах та малих групах (виконання групами аспірантів певних завдань під час практичних занять та обговорення отриманих результатів),

диспут – форма проведення підсумкового заняття у формі дискусії. Складається з двох частин – підготовки групою аспірантів теоретичного завдання і диспуту в аудиторії,

круглий стіл (аспіранти презентують свої проекти та обговорюють їх),

використання аудіо-візуальних матеріалів (фото, ілюстрації і т.д.),

Пояснювально-ілюстративний метод. Аспіранти здобувають знання, слухаючи розповідь, лекцію, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення. Такий метод якнайширше застосовують для передавання значного масиву інформації. Його можна використовувати для викладення й засвоєння фактів, підходів, оцінок, висновків.

Репродуктивний метод. Ідеться про застосування вивченого на основі зразка або правила. Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи будь-які джерела й засоби, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Аспіранти стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Частково-пошуковий, або евристичний метод. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі аспіранти на основі роботи над програмами (зокрема й комп'ютерними) та з навчальними посібниками. Такий метод, один з різновидів якого є евристична бесіда, - перевірений спосіб активізації мислення, спонукання до пізнання.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри та виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук.

8. Методи контролю

У процесі вивчення дисципліни "Українське народне мистецтво: морфологія, історія" використовуються методи поточного, проміжного та підсумкового контролю.

Поточний контроль рівня знань аспірантів передбачає перевірку рівня підготовленості аспіранта до виконання конкретної роботи. Поточний контроль здійснюється за напрямками:

- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза межами аудиторних занять;
- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді індивідуальних завдань.

Проміжний контроль рівня знань аспірантів здійснюється за результатами підсумкової контрольної роботи зі змістових модулів.

Підсумковий контроль знань аспірантів здійснюється в кінці семестру у формі іспиту.

Система оцінювання передбачає комплексне оцінювання роботи аспірантів на лекціях, семінарах, практичних заняттях, їх індивідуальної роботи. У курсі передбачено наступні форми оцінювання роботи аспірантів

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- Поточне навчання та самостійна робота: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50

- іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50

Підсумкова максимальна кількість балів 100

9. Розподіл балів, які отримують аспіранти

Оцінювання знань аспіранта здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів при оцінюванні знань за поточну успішність становить 50 балів.

Поточне навчання та самостійна робота								Залік	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
7	7	6	6	6	6	6	6		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		

61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		

10. Методичне забезпечення

1. Плани семінарських занять із методичними порадами та рекомендаціями (електронний варіант).

11. Рекомендована література

1. Тищенко О.Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII-XVIII). — Київ, 1992.
2. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. — Львів, 1993.
3. Гургула І.В. Народне мистецтво західних областей України. — Київ, 1966.
4. Нариси з історії українського декоративно-прикладного мистецтва. — Львів, 1969.
5. Народні художні промисли УРСР: Довідник. — Київ, 1986.
6. Чугай Р.В. Народне декоративне мистецтво Яворівщини. — Київ, 1979.
7. Захарчук-Чугай Р.В. Народне декоративне мистецтво Українського Полісся. Чорнобильщина. — Львів, 2007.
8. Богатирев П.Г. Вопросы теории народного искусства. — Москва, 1970.
9. Жук А. Сучасні українські художні тканини. — Київ, 1985.
10. Сидорович С.Й. Художня тканина західних областей Українських Карпат. — Київ, 1988.
11. Никорак О.І. Українська народна тканина XIX-XX ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. Ч.1. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України).— Львів, 2004.
12. Щербаківський Д. Український килим. — Київ, 1927.
13. Запаско Я.П. Українське народне килимарство. — Київ, 1973.
14. Жук А.К. Український радянський килим. — Київ, 1973.
15. Кара-Васильєва Т.В. Полтавська народна вишивка. — Київ, 1983.
16. Захарчук-Чугай Р.В. Українська народна вишивка: західні області УРСР.— Київ, 1988.
17. Гуцульська вишивка з колекції Національного музею народного мистецтва Гуцульщини ім. Йосафата Кобринського / (За ред. О. Никорак).— Київ: Родовід, 2010.
18. Горинь Г.Й. Шкіряні промисли західних областей України (друга половина XIX-початок XX ст.). — Київ, 1986.

19. Будзан А.Ф. Різьба по дереву в західних областях України. — Київ, 1961.
20. Станкевич М.Є. Українське художнє дерево XVIII-XX ст. — Львів, 2002.
21. Матейко К.І. Народна кераміка західних областей Української РСР XIX-XX ст.: Історико-етнографічне дослідження. — Київ, 1959.
22. Лащук Ю.П. Закарпатська народна кераміка. — Ужгород, 1960.
23. Пошивайло О.М. Етнографія українського гончарства. — Київ, 1993.
24. Колупаєва А.В. Українські кахлі XIV- початку XX століть. (історія, типологія, іконографія, ансамблевість). — Львів, 2006.
25. Івашків Г.М. Декор української кераміки XVI — першої половини XX століть. — Львів 2007.
26. Мотиль Р. Я. Українська димлена кераміка XIX — початку XXI ст. Історія. Типологія. Художні особливості. — Львів, 2011.
27. Суха Л.М. Художні металеві вироби українців східних Карпат. — Київ, 1959.
28. Боньковська С.М. Ковальство на Україні (XIX-початок XX ст.). — Київ, 1991.
29. Ляшенко А.Г. Украинские писанки. — Москва, 1992.
30. Герус Л.М. Українська народна іграшка. — Львів, 2004.
31. Станкевич М.Є. Українські витинанки. — Київ, 1986;

12. Інформаційні ресурси

1. www.education.gov.ua - сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.nbuv.gov.ua - сайт бібліотеки імені В.Вернадського